

JAARPLAN TOEZICHT OP DE ADVOCATUUR 2025

Dekenberaad

Maart 2025

Voorwoord

Het toezicht op de advocatuur wordt uitgeoefend door de dekens in de elf arrondissementen. Ontwikkelingen in de advocatuur en maatschappij beïnvloeden de wijze waarop het toezicht en het orde(n)landschap wordt ingericht. Anders dan wel wordt gedacht, zijn de orden van advocaten en de dekens in de elf arrondissementen geen organen van de Nederlandse Orde van Advocaten maar zelfstandige entiteiten. Die nevenschikking draagt bij aan de noodzakelijke onafhankelijkheid van het toezicht op de advocatuur.

Naast onafhankelijk, transparant, uniform en effectief toezicht, besteden de dekens, verenigd in het dekenberaad, aandacht aan specifieke onderwerpen.

De dekens worden in hun werkzaamheden ondersteund door (in totaal) circa honderd medewerkers van de elf ordebureaus in het land. Daarnaast heeft het dekenberaad in de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan het verder versterken van de centrale organisatie. Een sterke centrale organisatie helpt de dekens bij het verder uniformeren en professionaliseren van het toezicht. Op landelijk niveau wordt ondersteuning geboden door de verschillende specialisten van de Landelijke Organisatie Toezicht Advocatuur (LOTA).

Specifiek voor 2025 ligt de focus op onderwerpgericht toezicht, voortzetting van gestructureerde signaaluitwisseling met ketenpartners, en uitwerking en implementatie van diverse (internationale) wet- en regelgevingen.

Barbara Rumora-Scheltema

Kwaliteit en Integriteit

In 2024 zijn de dekens met behulp van de LOTA gestart met een eerste pilot 'onderwerpgericht toezicht': een project om de kwaliteit van advocaten in specifieke rechtsgebieden te onderzoeken. Het eerste onderzoek richt zich op toeslagenherstel- en afhechtingsadvocaten. Als de onderzoeken goed verlopen, wordt bekeken welke andere rechtsgebieden in de toekomst onderzocht kunnen worden. De focus zal liggen op rechtsgebieden waarin kwetsbare cliënten juridische hulp nodig hebben, zoals letselschade en vreemdelingen- en asielrecht.

Om integriteit te bevorderen, krijgt de kernwaarde onafhankelijkheid in 2025 extra aandacht. Daarbij wordt enerzijds vanuit het perspectief van de activistische advocaat en anderzijds vanuit het perspectief van de bijstand aan nauwe verwanten zoals familieleden gekeken. Ook uitingen van advocaten in de (sociale) media worden daarbij betrokken.

Plannen voor 2025

- Evaluatie van de visie op kwaliteit en integriteit;
- Evaluatie van de eerste bevindingen uit onderwerpgericht toezicht;
- Verdere invulling van de kernwaarde integriteit met speciale aandacht voor onafhankelijkheid;
- Aandacht voor uitlatingen van advocaten in (sociale) media in relatie tot de geheimhoudingsplicht.

Strafrecht en ondermijning

Om signalen over ondermijning in een vroeg stadium en adequaat op te pakken en patronen met elkaar te kunnen bespreken, blijft goede communicatie met de Dienst Justitiële Inlichtingen (DJI) en het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) essentieel.

Daarnaast worden strafrechtadvocaten, die zich bezighouden met impactvolle zaken, actief benaderd om te klankborden over onder andere hun onafhankelijkheid in de bijstand. Ook worden jonge strafrechtadvocaten uitgenodigd voor bijeenkomsten waarin onder andere de rol van de deken aan bod komt. Hierdoor weten zij in een vroeg stadium bij wie ze terecht kunnen met eventuele dilemma's.

Plannen voor 2025

- Voortzetten van de contacten met DJI en het Openbaar Ministerie;
- Voortzetten van de contacten met de hoofdofficieren van justitie in de elf arrondissementen;
- Voortzetten van het actief benaderen van strafrechtadvocaten die zich bezighouden met impactvolle zaken;
- Bijeenkomsten organiseren om jonge strafrechtadvocaten te informeren over de rol van de deken;
- Voortzetting van participatie in de taskforce ondermijning van de Nederlandse Orde van Advocaten;
- Verkennen van de samenwerking met de Regioburgemeesters, RIEC's en andere publieke instellingen betrokken bij de strijd tegen ondermijning;
- Samenwerking met het Bureau Financieel Toezicht (BFT), onder andere voor gezamenlijk onderzoek bij kantoren waar zowel advocaten als notarissen werken.

TOEZICHT

ADVOCATUUR

Klacht- en tuchtrecht

De dekens behandelen klachten over advocaten. Wanneer een klacht wordt ingediend tegen een advocaat, behandelt de deken de klacht aan de hand van de Leidraad dekenale klachtbehandeling en, indien daartoe aanleiding is, gelet op de aard van de klacht, de Leidraad dekenaal dossieronderzoek. Deze instrumenten zorgen ervoor dat alle afzonderlijke dekens op een uniforme manier klachten verwerken en behandelen. Een deken kan ook zelf een klacht indienen bij de tuchtrechter (dekenbezwaar).

Plannen voor 2025

- Inrichten van een databank met dekenbezwaren en verdere kennisuitwisseling.

Bestuursrechtelijk handhaven

De deken maakt gebruik van bestuursrechtelijke handhaving. Daarbij krijgen de dekens ondersteuning van de bestuursrechtsspecialisten van de LOTA. Wanneer kantoren of individuele advocaten overtredingen begaan op overwegend administratief of organisatorisch vlak, kan de deken een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete opleggen. Ook naar aanleiding van een Wwft- of Wki overtreding kan een bestuursrechtelijke sanctie worden opgelegd.

Plannen voor 2025

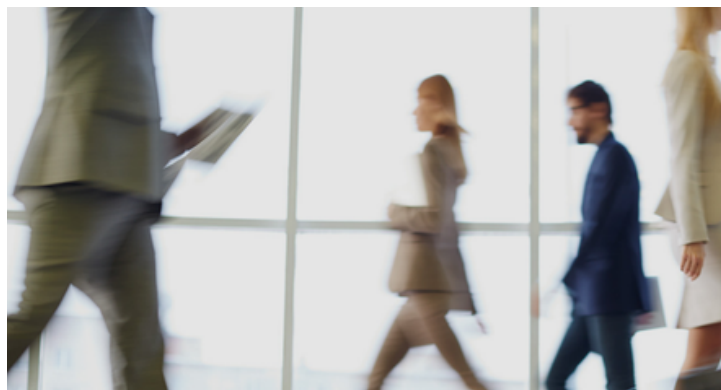
- Verder ontwikkelen van het instrument bestuursrechtelijke handhaving door bestuursrechtsspecialisten van de LOTA.

Gefinancierde rechtsbijstand

Om iedereen, ongeacht zijn of haar financiële situatie, toegang te geven tot juridische bijstand is het afgelopen jaar extra aandacht besteed aan het versterken van samenwerkingen met belangrijke organisaties binnen de gefinancierde rechtsbijstand, zoals de Raad voor Rechtsbijstand en het Juridisch Loket. Dit contact draagt bij aan het beter structureren van de stijgende instroom van verzoeken aan de dekens om een advocaat aan te wijzen (art. 13 Advocatenwet). Door rechtzoekenden en rechtshulpverleners eerder in de keten te informeren over de haalbaarheid van een dergelijk verzoek kunnen verwachtingen realistischer worden en een latere afwijzing van het verzoek voorkomen worden.

Plannen voor 2025

- Centrale informatie-uitwisseling met ketenpartners voortzetten;
- Bevorderen van de contacten (en fysieke ontmoetingen) tussen de orden en de afdelingen van het Juridisch Loket;
- Gestructureerde afstemming met de Raad voor Rechtsbijstand over de rolverdeling bij het bewaken van de kwaliteit van de rechtsbijstand voor gedupeerden van de toeslagenaffaire en gaswinning.

TOEZICHT

ADVOCATUUR

Asiel en Vreemdelingen

Tot nu toe viel het onderwerp 'Asiel en Vreemdelingen' onder gefinancierde rechtsbijstand. Met ingang van 2025 wordt dit thema apart behandeld. Afhankelijk van de voortgang en capaciteit van het onderwerpgericht toezicht binnen de LOTA zal mogelijk in 2025 gestart worden met onderzoek naar de kwaliteit op dit rechtsgebied.

Plannen voor 2025

- Start van onderzoek naar kwaliteit op het rechtsgebied Asiel en Vreemdelingen;
- Voortzetten en uitbreiden van de contacten met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) ten behoeve van signaaluitwisseling;
- Informatieverzameling en -deling van de expertgroep vreemdelingenrecht onderzoeken;
- Opzetten van structurele en centrale signaaluitwisseling met de Raad van State.

Grote kantoren

De commissie Grote Kantoren blijft deelnemen aan de werkgroep CSR. In deze werkgroep participeren ook de Nederlandse Orde van Advocaten en diverse advocatenkantoren om verder te denken over, en handvatten te creëren rond (toezicht op) ESG/CSR/CSRD. In de wetgevingsvoorstellen krijgt de deken, binnen het kader van de Wet internationale sancties, tevens een rol als toezichthouder met een bestuursrechtelijk instrumentarium.

Vanuit de commissie Grote Kantoren wordt bovendien meegedacht over de (internationale) ontwikkelingen op het gebied van alternatieve bedrijfsstructuren en samenwerkingsverbanden.

De commissie Grote Kantoren monitort ten slotte de ontwikkelingen van (generatieve) artificiële intelligentie binnen de advocatuur en de gevolgen van het toezicht daarop.

Plannen voor 2025

- Voortzetting participatie van de commissie Grote Kantoren in de werkgroep CSR;
- Voorbereiden van het toezicht op de Wet internationale sancties;
- Monitoring van ontwikkelingen binnen de (generatieve) artificiële intelligentie in de advocatuur.

TOEZICHT

ADVOCATUUR

Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme

De deken is ook voor de Wwft toezichthouder. Als toezichthouder rekent de deken het tot zijn taak informatie te verstrekken, opdat de advocaten voldoende geïnformeerd zijn over de specifieke verplichtingen. Voorzien zal worden in periodieke informatie over relevante ontwikkelingen op dit vlak. Advocaten uit het hele land kunnen met vragen ook terecht bij het Kenniscentrum Wwft dat gevestigd is bij het bureau van de Orde van Advocaten in het arrondissement Den Haag. Vanuit het Kenniscentrum wordt geparticipeerd in de commissie Wwft. Vanuit deze commissie wordt met verschillende andere toezichthouders en stakeholders gesproken over relevante ontwikkelingen op dit vlak, waaronder de komst van de Authority for Anti-Money Laundering (AMLA). Een andere ontwikkeling is dat sanctiewetgeving (van origine financieel gericht) zich uitstrekt tot juridische dienstverlening en in dat kader ook ondergebracht wordt bij anti-witwas toezicht.

TOEZICHT

ADVOCATUUR

Plannen voor 2025

- Periodiek zal via diverse kanalen praktische voorlichting gegeven worden over specifieke onderwerpen uit de Wwft, waarbij zal worden geput uit de bevindingen die volgen uit de risico-gebaseerde onderzoeken, die namens de deken door de LOTA worden uitgevoerd;
- De deken wordt (samen met andere toezichthouders) in 2025 betrokken bij de uitwerking van het nieuwe AML-pakket;
- De Wwft-commissie monitort de gevolgen van het AML-pakket voor het toezicht en is actief betrokken bij het overleg dat het ministerie van Financiën voert met alle Wwft-toezichthouders;
- De beleidsregel Toezicht Wwft 2023, het model risicobeleid, en het Wwft-formulier voor het vastleggen van cliëntenonderzoek door advocaten zal worden geëvalueerd;
- De in de Beleidsregel opgenomen bepalingen inzake de auditfunctie worden geëvalueerd op basis van onderzoeken van de LOTA naar de invulling van de auditfunctie bij grote kantoren;
- De FAQ zal doorlopend worden geactualiseerd, mede om tegemoet te komen aan de behoefte van advocaten aan guidance.

Contact

Landelijke Organisatie Toezicht Advocatuur
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

dekenberaad@toezichtadvocatuur.nl